

Referat af dragtpuljemøde 28.-29. marts, 2001
Referent: Tove E. Mathiassen, Den Gamle By

Kære alle sammen!

Tak for sidst til todages mødet i dragtpuljen - og ikke mindst mange tak til vore værter på Søllerød Museum, Amalienborgmuseet og Kunstindustrimuseet og til indlægsholderne, der alle bidrog til at få mødet til at fungere og blive meget udbytterigt.

28. marts, kl. 11 mødtes vi på Søllerød Museum, Mothsgården.

1. Omvisning i udstillingen "Tid, Tøj og Kvinder" ved Kirsten Schmidt og Jette Silbermann

Kirsten Schmidt fortalte om Søllerød Museum som lokalmuseum og bygningernes spændende historie. Mange berømtedder har haft deres gang her, og som et kuriosum har Edvard Grieg i dette danske skovområde komponeret norsk musik i en af de bygninger, der siden 1974 har tilhørt museet.

Herefter introducerede Kirsten Schmidt og Jette Silbermann udstillingen "Tid, Tøj og Kvinder" (særudstilling 1. december, 2000 til 29. april, 2001). Udstillingen er en kavalkade over moden gennem 200 år, og Jette har været udstillingsarkitekt. Søllerød Museum ejer en dragtsamling på cirka 200 numre med mange interessante og eksklusive dragter. Blandt andet ejer museet omkring 100 dragter fra søstrene Ebba (1893-1950) og Aase Breda (1895-1986). Et udvalg af disse kunne ses på udstillingen, der i alt viste 47 dragter med katalognumre samt diverse former for dragttilbehør. 40 af dragterne på udstillingen tilhører Søllerød Museum. Udstillingsbygningen indeholder en rundgang på syv relativt lavloftede rum i varierende størrelser - i alt cirka 130 m². Udstillingen er helt bevidst ikke kronologisk opbygget, fordi de enkelte rums karakter var blevet udvalgt til at indgå i temaer om tøj og kvinder. Der var anvendt skrædderginer til de nyeste kjoler, og Jette Silbermann har fremstillet giner af klisterbånd til de ældre kjoler, hvoraf den ældste var fra slutningen af 1700tallet og forbausende frisk i stoffet. Hvert rum havde sin farve og lysætning med hallogenspots i loftsskinner. I 1920-30er rummet med festkjoler var vægfarven for eksempel lys grøn med stiliserede nicher. Her var gennemsigtige skilte med sort tryk, og et udvalg af garconne-kjolerne var monteret på helt flade giner. Søllerød Museum havde fremstillet små, lette montere af det nemt bøjelige materiale polycarbonat til de små genstande på udstillingen. De fleste dragter stod fremme og havde elektronisk sikring, der hyppigt blev aktiveret, når dragtpuljens medlemmer ivrigt lænede sig ind over snorene for at se nærmere på delikate detaljer som brocherede blomster og pailletbroderi. Kirsten Schmidt og Jette Silbermann har begge bidraget til udstillingskataloget (ISBN: 87 88792 35 8).

Efter frokost startede dragtpuljemødet med fortsættelse af temaet om brug af dragtrekonstruktion og -kopi i museerne.

2. Tove Buskov, Hjerl Hede: "Hjerl Hedes levendegørelse for 70 år siden og i dag"

Tove Buskov lagde ud med et indlæg om Hjerl Hedes levendegørelse for 70 år siden og i dag. Vi så en film om museets stifter H.P. Hjerl Hansens første levendegørelse i 1932, hvor 24 personer fra landsbyen Sevel deltog som aktører og viste forskellige håndværk. Tilstrømningen af gæster var stor dengang; men der var intet dragtarbejde knyttet til arrangementet. Hjerl Hede har haft levendegørelse hvert år siden 1950, og der skal mange

dragter til de nu omkring 100 frivillige, der hver dag deltager i cirka 25 aktiviteter i levendegørelsen. Op mod 300 mennesker deltager i en sæson. Nogle leverer selv dragter fremstillet efter Hjerl Hedes anvisninger.

Tove benævnte dragtarbejdet et "evighedsprojekt", fordi udskiftninger konstant er nødvendige. Dele af produktion og vedligehold sker i levendegørelsen, således er det en aktivitet at vaske de håndstrikkede strømper, og professionelle vævere fremstiller 40-50 meter stof i løbet af de 10 uger, det hele løber af stabelen. Hertil kommer levendegørelsen ved juletid. Projektet kræver dragtmæssigt en omhyggelig lagerstyring både af materialer og færdige kostumer. Det registreres og afkrydses hvor mange dragtdele, der udleveres til den enkelte aktør, og vedligeholdelsen med vask er arbejdskrævende og giver et stort slid på dragterne. Hver vinter sys nye dragter på Hjerl Hede med håndsnyede, synlige sømme og skjulte maskinsømme. Jvnf. de kriterier for A, B og C-dragter, som Anne Højrup Batzer opstillede på september-mødet på Flynderupgård, placerede Tove Hjerl Hedes kostumer som B og C dragter.

Tove berørte kort problemet med moderne briller i levendegørelsen. Det er for kostbart at sørge for passende briller til de mange aktører, så dér har Hjerl Hede valgt at tro på, at den gode, historisk korrekte aktivitet overskygger de forkerte briller. Til slut fik vi lejlighed til at se og røre ved forskellige dragtdele fra levendegørelsen blandt andet en helt ny smedeskjorte model 1880er af håndvævet stof med håndsnyede sømme, håndvævet uldsjal med uldbroderi og endelig broderi i hør på håndvævet hørlærred til en særk.

Hjerl Hede samarbejder blandt andet med Skals Håndarbejdsseminarium om den praktiske udførelse og med andre museer i forbindelse med opmålingen af dragter og dragtdele. Hjerl Hede modtager desuden historiske genstande som gave til brug i levendegørelsen.

3. Karsten Skjold Petersen, Tøjhusmuseet: "Rekonstruktioner af uniformer fra 1764 til Tøjhusmuseets skoletjeneste"

Karsten Skjold Petersen fortalte sammen med skrædder Annette Maslak om den research, der er foregået i forbindelse med "Rekonstruktioner af uniformer fra 1764 til Tøjhusmuseets skoletjeneste". Tøjhusmuseet ejer en samling på omkring 20.000 uniformer, hvoraf den ældre er fra cirka 1790. Der var altså ikke forlæg i samlingen til rekonstruktionen af uniformer fra det Oldenborgske Regiment 1764 i størrelse 4.-5. klasse. Tøjhusmuseet har orienteret sig om tilsvarende projekter i Norge og Sverige og kontaktet relevante museer blandt andet i Slesvig-Holsten for genstandsforlæg uden held. Karsten opfordrer museer med ældre uniformer i samlingen til at henvende sig direkte til Tøjhusmuseet. (Karsten Skjold Petersen, Tøjhusmuseet, E-mail:ksp@thm.dk).

Projektet med rekonstruerede uniformer til Tøjhusmuseets skoletjeneste er blevet til i samarbejde med Kastellet (Forsvarministeriets resort), der bidrog økonomisk. Projektet kostede ¼ million for materialer og arbejds løn til fremstillingen af uniformer til menige, fændrik, auditør og officerer samt to pige kjoler (i alt 8 dragter), våben, en fane og endelig håndsnyet fodtøj (3 par pr. figur), parykker og hovedtøj. (Billeder af dragterne kan ses på Tøjhusmuseets hjemmeside www.thm.dk).

Kilderne var blandt andet infanterireglementet 1747, munderingsreglementet 1763 og Carl Bertrams billedværk over uniformer, 1761; men undersøgelsens absolutte højdepunkt var, da det viste sig, at Rigsarkivet lå inde med klædesprøver fra tiden fra de Hoffmannske fabrikker med angivne kvaliteter til menige og officerer.

Dragterne indgår i et rollespil for skoleklasser på Kastellet. Karsten og Annette sendte en rød uniformskjol' i barnestørrelse rundt på dragtpuljemødet og viste dias af børn i fuld mundering.

4. Connie Hinsch, Børnenes Museum ved Nationalmuseet: "Fælles museumsværksted"

for flexjobbere til fremstilling af historiske dragter"

Connie Hinsch, Børnenes Museum, var desværre blevet forhindret og i stedet trådte Conni Hemeniuk, Kostumefabrikken, til og inviterede til deltagelse i et fælles museumsværksted for fleksjobbere til fremstilling af historiske dragter.

Kostumefabrikken fungerer under AOF Daghøjskolen på Frederiksberg og har erfaring med syning af diverse kostumer til daginstitutioner. Connie fortalte, at Kostumefabrikken allerede har indledt et konkret samarbejde med museerne, idet dragter til Frilandsmuseet og Børnenes Museum på Nationalmuseet er syet her. Der skal i foråret afholdes et kursus for fleksjobbere, hvor blandt andre Connie Hinsch og Anja Jørgensen er undervisere. Det er endnu ikke afklaret, hvordan finansieringen af et eventuelt fælles værksted skal ske. Der er planer om at søge Kulturministeriet om bevilling til aflønning af en daglig leder samt i øvrigt at søge Kulturministeriet samt Socialministeriet og De Sociale Koordineringsudvalg om støtte til værkstedets drift og indretning.

Der afholdes et informationsmøde 26. april 2001, kl. 14.00 på Kostumefabrikken, Holger Danskes Vej 28-30, 2000 Frederiksberg. Tilmelding senest 20. april til Kirsten Gadegaard, tlf. 38 16 03 32, e-mail: kig@aof-hovedstaden.dk.

5. Debat

Under debatten blev der nedsat en ny arbejdsgruppe. Jvnf. referat fra dragtpuljemødet 6. september, 2000 har der været ønsker fremme om at nedsætte en arbejdsgruppe eller danne et forum for hjælp og inspiration til fremstilling af dragtekopi/rekonstruktion. Det blev en realitet ved dragtpuljemødet på Søllerød Museum.

Forinden havde vi en diskussion om rettigheder til den forskning og de undersøgelser, der ligger bag arbejdet med historisk korrekte kopidragter. Det er naturligvis ganske frivilligt at deltage i arbejdsgruppen, og forsamlingen viste forståelse for, at det enkelte museum eventuelt planlagde at publicere sine resultater i bog- eller artikelform før andre former for offentliggørelse. (Artikler og/eller bøger som disse kan eksponeres på publikationslisten på dragtpuljens hjemmeside jvnf. pkt. 4, 29. marts nedenfor).

Arbejdsgruppe om dragtekopi/rekonstruktion Initiativtager og kontaktperson

Anja Jørgensen, Nationalmuseets Formidlingsafdeling, Frilandsmuseet
Højskolevej 17, 2800 Lyngby, E-mail: anja.jorgensen@natmus.dk Interesserede kan henvende sig til Anja. Nuværende medlemsliste er anført som bilag 2 nederst på dette referat.

29. marts, kl. 10 mødtes vi på Amalienborgmuseet

1. Rundvisning på Amalienborgmuseet ved Gerda Petri

Museumsinspektør Gerda Petri indledte med at fortælle om det unge Amalienborgmuseum, der er en underafdeling af De danske Kongers Kronologiske Samling. Museet blev startet i 1994 i Christian VIIIs palæ med det formål at belyse det Glückborgske kongehus' historie. Hertil fik museet blandt andet autentiske interiører fra Christian IXs palæ, som stod urørte fra kongens død i 1906 og frem til 1940, hvor den daværende kronprinsesse Ingrid tog initiativ til sammen med Tove Clemmensen fra Nationalmuseet at dokumentere dette enestående hjem. Det seneste reetablerede interiør er Frederik IXs arbejdsværelse.

Amalienborgmuseet holder cirka 2 særudstillinger om året, og Gerda Petri viste om på

museet og i særudstillingen "Prinsessekjoler", hvor prinsesserne Ingeborg (1878-1958) og Benediktes kjoler vises. (Særudstilling forlænget på ubestemt tid, nærmere oplysninger på museet). De to prinsesser har det tilfælles, at de er kongedøtre med en placering i arvefølgen, der medfører mange repræsentative forpligtelser og dermed en del repræsentativt tøj. Prinsesse Benedikte har stillet 25 dragter fra slutningen af 1960'erne til 1997 til rådighed for Amalienborgmuseet. Fortrinsvis designet af Jørgen Bender og især galadragter med drapering eller broderi. Kjolerne var placeret på museets egne lyse mannequinginer uden hoveder og med arme bag glas i Havesalen dels i vinduesnicher dels i et aflåst glashus midt i rummet. Interessant var ventekjolen fra begyndelsen af 1970'erne.

Prinsesse Ingeborgs dragter og dragtdele var placeret i glasmontrer i et mindre udstillingslokale, der støder op til Havesalen. Ginerne hertil er specialfremstillet af Sonja Fritse efter hver enkelt dragt. De er udført af et grønt, plastovertrukket metalnet. Normalt overtrækker Sonja Fritse ginerne med silke; men i dette tilfælde var de ikke overtrukne og fremstod derfor gennemsigtige og kropslige på samme tid. De to prinsessers dragter viste hen til repræsentation, dragt og kropslighed i helt forskellige tidsaldre. Gerda Petri har forfattet teksten til udstillingskataloget (ISBN 87-89542-56-8).

Efter frokost i Kunstindustrimuseet fortsatte dragtpuljemødet i museets festsal.

2. Karen Jacobi, Nyere Tids Samling, Nationalmuseet: " Om brugen af dragtginer i den kommende permanente udstilling i Prinsens Palæ "

Den store, nye udstilling "Danmarkshistorier" om perioden 1660 til nutid skal åbne til november på 2. sal i Prinsens Palæ. Her er 1600m² fordelt på 38 udstillingsrum. Senere kommer 5 temaudstillingsrum. Udstillingen er kronologisk opbygget som hovedregel og indenfor kronologien er der en tematisk struktur efter statsform/styreform.

Dragtginer placeres ind i udstillingens forskellige afsnit, hvor interiørpstillinger og interiørudsnit indgår som en del af konceptet. Dragtginerne skal anvendes på 4 forskellige måder i udstillingen: 1. Giner uden hoved, hvor dragten er det væsentlige og ikke personen. 2. Giner med hoved uden ansigtstræk, hvor figuren har hovedtøj, og hvor dragten stadig er det vigtigste. 3. Dukker med naturalistiske ansigter. Bruges hvor personen og dennes historiske funktion er det vigtigste. Her bruges neutrale naturalistiske ansigter. 4. Type 3 dukker og i dette tilfælde med udtryk. Disse dukker skal placeres udenfor monterne indenfor publikums rækkevidde i kopi af originalt tøj eller tøj fra den uregistrerede studiesamling eller nyindkøbt. Karen fremstiller kroppene og Nationalmuseet samarbejder med en ekstern person til hovedernes fremstilling. Det drejer sig om cirka 35 dragter, som skal være stemningsskabende.

3. Aktuelt og dragtnyt fra museerne samt orientering om relevante konferencer og seminarer

Kirsten Toftegaard, Kunstindustrimuseet: Klæder, krop og identitet, konference på Nordiska Museet 21.-22. september, 2000. Arrangeret af Nordiska Museet og Institutet for folklivsforskning - etnologiska institutionen. Godt 100 deltagere - hovedparten svenskere. Konferencens temaer var: Hvorfor klæder vi os som vi gør? Hvilken kulturel betydning har tøjet? Hvorledes bidrager vores klæder til at forme og omforme vores fysiske identiteter? Hvordan forholder mennesker sig til mode- og skønhedsindustriens påbud? Hvilken kulturel betydning skaber mennesker for sig selv, gennem de vilkår og begrænsninger samfundet og den til enhver tid rådende smag, stil og konventioner opstiller? Hvordan gestalter mennesket sig selv gennem måden at klæde sig på?

I alt 9 foredrag (heraf 4 svenske foredrag af ansatte ved Nordiska Museet samt 5 foredrag af udenlandske forskere). Indlægsholderne var Bo G. Nilsson, Berit Eldvik, Ingrid Roos Björklund, Helena Lindroth, Lou Taylor (University of Brighton), Jennifer Craig (Griffith University, Brisbane), Elizabeth Wilson (University of North London), Christopher Breward (London College of Fashion), Valerie Steele (Museum at the Fashion Institute of Technology, New York). Desuden viste modefotografen Kerstin Bernhard sine egne fotos fra 1940erne og 50erne, og endelig var der en opvisning under ledelse af tidligere intendent Ann Resare af rekonstruerede dragter fra Skansens Klädkammare.

Konferencen sluttede med en paneldiskussion med temaet: Hvordan kan museer og universiteter samarbejde om virkeliggørelsen af nye indfaldsvinkler til studiet af dragt, krop og identitet? På trods af nogle af foredragenes interessante og givende indhold, karakteriserede de på en meget instruktiv måde de skel, der tilsyneladende hersker mellem museumsmedarbejdere, der beskæftiger sig med genstandsundersøgelser, og de universitetsansatte, der arbejder med teoridannelser. Forsamlingen beklagede den manglende forståelse for dragtforskningens betydning og de ringe muligheder for uddannelse indenfor området. Paneldiskussionen gav stof til eftertanke, og håbet må være, at en eventuel ny konference forstå at vende de negative stemninger til positiv nytænkning og en bedre udnyttelse af de mange ressourcer, der findes indenfor dragtforskning.

Referentens tilføjelse: Man kan få tilbuddet om at købe konferencerapporten, når den kommer, ved henvendelse til Ulf Hamilton på Nordiska Museet, ulf.hamilton@nordm.se. Konferencsproget er engelsk.

Katia Johansen, Rosenborg: "Puslingen Ane Marie - om en dragt fra 1770".

Indlægget handlede om en hjertegribende skæbne og om noget så sjældent som et samlet sæt kvindebeklædning fra inderst til yderst fra 1770. Dronningernes beklædning blev sædvanligvis skænket bort eller solgt og er derfor ikke bevaret som helheder. Ane Marie kom til dronning Juliane Maries hof som 10 årig fra Bramdrup i Jylland, datter af Maren Lars-Datter og Christen Larsen Grovsmed. Det er uklart, hvilken funktion denne unge pige havde ved hoffet.

Ane Marie døde som 15-årig. På det tidspunkt var hun 75 cm høj og vejede 7,5 kg. Året efter blev en voksfigur ikklædt hendes tøj opstillet på Kunstammeret. Ansigtet var afstøbt efter hendes dødsmaske. Da Kunstammeret blev opløst, kom figuren i 1824 til Rosenborg Slot, hvor den aldrig tidligere har været udstillet. Nu trængte den voldsomt til konservering. Katia fortalte og viste med dias dragtdelene og selve voksfigurens tilstand før og efter konservering. Silken i det yderste tøj var blevet lamineret med et indfarvet materiale for at genskabe kjolens oprindelige udseende bedst muligt. Figuren var inderst klædt i "underbenklæder" - to løse ben syet til en linning, som bindes i venstre side - de er formodentlig de ældst bevarede underbenklæder til kvinder i Danmark!! Desuden bærer hun særk, snørliv, overkjole med slæb, hætte og korte ærmer. Herunder blev båret et liv med lange ærmer og tilhørende skørt samt et quiltet underskørt med separate hoftepuder af hestehår.

Figuren har i denne vinter været udstillet på Rosenborg Slot i særudstillingen om voksfigurer "Menneske, maske og majestæt".

Tove E. Mathiassen: Kort dragtnyt fra Den Gamle By:

I øjeblikket stort projekt med dragtsyning i gang, hvor DGB samarbejder med DR-TV. Fokus lægges på bestemte tidspunkter i 1800tallet, der passer til museumsbyens formidling i øvrigt via huse, værksteder og boliger.

Nordisk Dragtseminar i Valdres august 2000 - Tema: Fod- og håndbeklædning (Arrangeret af

Bunad og Folkedraktrådet, som er en statsligt støttet organisation)

I forlængelsen af debatten om dragtkopier er det tankevækkende at stifte bekendtskab med dragtarbejdet i de andre nordiske lande. I Norge, Sverige og Finland arbejder mange forskellige interesseorganisationer (nogle statslige) med dragter på en ganske anderledes måde, end vi gør i Danmark. I Norge eksempelvis er arbejdet med kopidragterne en formuleret stræben mod en skabelse og vedligeholdelse af den nationale identitet. I 1999 var der en stor udstilling støttet af det norske udenrigsministerium i Edingburg og Newcastle on Tyne med titlen "Crowns and Roses. The living Tradition of Norwegian National Costume". De norske og også de svenske papers, som blev fremlagt på konferencen var fortrinsvis specifikke genstandsstudier eller fremlæggelser af teknikker uden teoretiske konklusioner. Indlægsholderne var især organisationsfolk og museumsfolk. June Swann holdt et overordnet indlæg om skoens historie i Norge, Sverige og Finland, og Lotta Rahme et om garvning I Finland foregår der en del forskning, som er relevant i et bredere nordisk perspektiv. Kari Appelgren viste dias og fortalte om meget spændende jordfundne middelalderlige og renæssancesko i Åbo. Lena Holst har gennemgået og analyseret et materiale bestående af 210 par strømper, som findes i det finske nationalmuseum. Artenom Marjo Vainio havde foretaget imponerende rekonstruktioner af finske strømper med partiel farvning, hulmønstring og andre spændende detaljer. Marketta Luutonen har skrevet disputats om strikkede trøjer i Finland og overførte nogle af sine teoretiske overvejelser på det empiriske strømpe- og vantemateriale.

M.h.t. til Danmark, så holdt referenten tre indlæg på seminaret: Ét om sko, ét om strømper og ét om håndbeklædning - alle tre skåret samme læst, nemlig "produktion, handel og brug i Danmark mellem 1750 og 1850". Der skal komme en konferencerapport udgivet af Bunad- og Folkedraktrådet, e-mail: bunad.folkedrakt@c2i.net

4. Karen Jacobi, Katia Johansen og Tove E. Mathiassen: Nyt om hjemmesiden

Siden midten af februar har hjemmesidegruppen under dragtpuljen arbejdet med det mål at starte en hjemmeside, der dels henvender sig til dragtpuljens medlemmer dels kan være et godt sted for forespørgsler.

Karen Jacobi viste med overheads, hvordan man kan bevæge sig rundt på de forskellige niveauer og emner på adressen www.dragt.dk. Dragtpuljen godkendte arbejdsgruppens valg af opbygning og design, som er blevet til i samarbejde med arkitekt Per Jacobi. Det blev besluttet at præsentere hjemmesiden i Danske Museer engang i efteråret.

Præsentationen medførte en lille drøftelse angående dét forslag, at museerne med de store dragt- og tekstilsamlinger skulle fremhæves på hjemmesiden; men forsamlingen enedes om, at museerne skulle opføres alfabetisk under "pinden" dragtsamlinger. Fra dette niveau kan man klikke videre til det enkelte museums præsentation af sig selv. Nu er det op til dragtpuljens medlemmer at skrive en tekst med præsentation dels af deres dragtsamling dels af eventuelle dragtudstilling(er), som skal placeres under "pinden" udstillinger.

Præsentationen skal som minimum indeholde oplysninger om samlingens størrelse samt dens nogenlunde datering og hovedvægt.

Per Jacobi har udarbejdet nogle retningslinier for, hvorledes teksten skal stilles op. De følger referatet som bilag 3. Siden følger retningslinierne for opstillingen af det enkelte museums litteraturliste. Præsentationerne af samlinger og udstillinger kan komme løbende.

5. Planlægning af næste møde samt diskussion af kriterier for medlemskab af dragtpuljen

Behov for opbakning fra dragtpuljens medlemmer. Vedr. kriterier for medlemskab af puljerne, så ligger der ingen krav eller definitioner fra SMN. (Jvnf. telefonsamtale med Morten Lundbæk 14. februar, 2001) Puljen beslutter i sin midte, hvem der kan blive medlemmer. Kernen skal selvfølgelig være danske museer med dragtsamlinger. Forsamlingen besluttede sig for stor åbenhed overfor interesserede medlemmer.

Næste dragtpuljemøde afholdes i uge 37 på Cirkusmuseet i Rold med temaet cirkusdragter og andre særlige arbejdsdragter. Indkaldelse følger. Meld dig gerne, hvis du har noget på hjerte til dragtnyt fra museerne, nyt om relevante konferencer eller til mødets tema.

Referentens hjertesuk: Det er uklart om puljesamarbejdet kan fortsætte i samme form efter den nye museumslov. I den anledning er der planlagt et møde med de andre puljeseekretærer 2. maj 2001.

Orientering fra puljeseekretæren: En nordisk arbejdsgruppe bestående af følgende 9 personer

Minna Kragelund og Sara Hanghøj (Danmark/ henholdsvis Danmarks pædagogiske Universitet og Museum for Husflid)
Marketta Luutonen (Finland/Förbundet för hemslöjd och konsthantverk)
Siri Homlong (foreløbig repræsentant for Island/Uppsala Universitet)
Ingun Grimstad Klepp og Karun Nordgård (Norge/henholdsvis Statens Institutt for Forbruksforskning og Norsk Trikotasjemuseum)
Åsa Haggren, Berit Eldvik og Viveka Berggren Torell (Sverige/henholdsvis Textilhögskolan, Borås, Nordiska Museet og Göteborgs Universitet)

har igangsat et projekt om et nordisk forskernetværk om dragt med henblik på oprettelse af en nordisk forskeruddannelse på ph.d.-niveau. På vegne af dragtpuljen har jeg skrevet en støtteerklæring. Vedlagt som bilag 4.

Dragthilsner

Tove Engelhardt Mathiassen
Museumsinspektør, cand. phil.

Bilag 1.

Deltagere i dragtpuljemødet 28.-29. marts, 2001.

Gerda Petri, Amalienborgmuseet
Anne-Lise Walsted, Arbejdermuseet
Esther Grølsted, Nyere Tids Samling
Kirsten Aagaard, Helsingør Kommunes Museer
Ingrid Mortensen og Kirsten Leer, Viborg Stiftsmuseum

Inger Margrethe Davidsen, Gilleleje Museum
Maj Ringgaard, Nationalmuseet (29. marts)
Lisbet Hein og Anita Mikkelsen, Hørsholm Egns Museum
Anette Tonn-Petersen, Bramsnæs Museum og Arkiv
Katia Johansen, Rosenborg Slot (29. marts)
Anja Jørgensen, Nationalmuseets Formidlingsafdeling (28. marts)
Mette Jensen, Langelands Museum
Karen Jacobi, Nyere Tids Samling (29. marts)
Bodil Wieth-Knudsen, Nyere Tids Samling
Ena Hvidberg, Greve Museum (29. marts)
Karin Grønning og Karen Lillethorup, Museerne i Fredericia
Bente Larsen og Birthe Morberg Nielsen, Kvindemuseet
Kirsten Schmidt og Jette Silbermann, Søllerød Museum
Tove Buskov, Hjerl Hede
Kirsten Toftegaard og Lotte Paludan, Kunstindustrimuseet
Karsten Skjold Petersen (28. marts) og Annette Maslak, Tøjhusmuseet
Connie Hemeniuk, Kostumefabrikken (28. marts)
Susanne Wenningsted Torgard og Vivi Floding, Københavns Amt - Projekt Barly
Ina Damgaard Holst, Horsens Museum
Anne Højrup Batzer, Historisk-Arkæologisk Forsøgscenter (28. marts)
Connie Estholm
Tove E. Mathiassen, Den Gamle By

Bilag 2

Arbejdsgruppe om dragtkopi/rekonstruktion
Initiativtager og kontaktperson
Anja Jørgensen, Nationalmuseets Formidlingsafdeling, Frilandsmuseet
Højskolevej 17, 2800 Lyngby, E-mail: anja.jorgensen@natmus.dk

Medlemmer:

Esther Grølsted, Nationalmuseet, Nyere Tids Samling
Anne Højrup Batzer, Historisk-Arkæologisk Forsøgscenter
Kirsten Toftegaard, Det danske Kunstindustrimuseum
Anette Tonn-Petersen, Bramsnæs Museum - og Arkiv, (Passivt medlem)
Karsten Skjold Petersen og Annette Maslak, Tøjhusmuseet
Tove Buskov, Hjerl Hede
Ingrid Mortensen, Viborg Stiftsmuseum

Bilag 3

Retningslinjer for udformning af bidrag til dragtpuljens homepage

Se først, hvordan teksten er udformet i det afsnit, din tekst skal placeres i, og skriv derefter din tekst på tilsvarende måde. (Undgå at lave en ny og anderledes udformning, der ikke ligner det andet). Teksten kan f.eks. skrives i et word-dokument og sendes som e-mail til pulje@dragt.dk.

Der er kun få typografiske muligheder på nettet, og på dragtpuljens homepage er der følgende at gøre godt med:

Fed

Fed kan benyttes i overskrifter. Udgå at bruge fed i brødteksten, da det giver et uroligt skriftbillede, som gør det vanskeligere at læse teksten.

Linieskift

Linieskift kan benyttes til adskille tekstafsnit.

Punktopstilling

Brug kun punktopstilling, når det er strengt nødvendigt. Punktopstillingen i Word kan ikke benyttes. Benyt i stedet for tegnet * som punktmarkør som vist her (så laver vi den som den skal være) :

- * dette er første punkt
- * dette er andet punkt
- * osv.

Links

Et link i en tekst giver brugeren mulighed for at springe til en anden side på nettet. Et link består af en sætning (ofte understreget), som man kan klikke på, og en skjult netadresse, som fører til den ønskede side.

Eksemplet: Her kan du se dragter i Danmark.

- skal skrives sådan: Her kan du se [dragter i Danmark][www.dragt.dk].
så sørger vi for, at linket kommer til at fungere.

E-mail-adresser

E-mail-adresser skrives på tilsvarende måde.

Eksemplet: Her kan du skrive til dragtpuljen.

- skal skrives sådan: Her kan du skrive til [dragtpuljen][pulje@dragt.dk].
så sørger vi for at det kommer til at fungere.

Billeder

Motivet skal helst være enkelt og den fotografiske kvalitet skal være god. Det er ingen skam at benytte sort/hvide optagelser.

- Store diapositiver (eller negativer) f.eks. 6x9, 6x6 er bedst.
- Aftryk, dvs. forstørrelser på papir er godt. Maks A4.
- 24x36 diapositiver og negativer er også gode.
- Gengivelser med raster fra bøger eller blade er generelt noget skidt.

Per Jacobi

Bilag 4

april 2001

TEM

Minna Kragelund, Associate Professor
Institut for Curriculumforskning
Danmarks Pædagogiske Universitet
Emdrupvej 101
DK-2400 København NV.

Vedrørende oprettelse af nordisk forskeruddannelse i dragt

De danske museers dragtpulje giver hermed sin moralske støtte til det nye initiativ om en nordisk forskeruddannelse i dragt på ph.d.-niveau.

Dragtpuljen konstituerer et netværk af museer i Danmark med dragtsamlinger og er suppleret med andre interesserede kulturinstitutioner og enkelte private medlemmer. Dragtpuljen repræsenterer dermed den musealt baserede, danske forskning i dragt. De nordiske landes forskning vil kunne styrkes, hvis landene samordner initiativerne i en fællesnordisk uddannelse eksempelvis med forbilleder fra de britiske universiteter, hvor selvstændige universitetsafdelinger forsker i mode, dragt og kropsudstryk.

Dragtpuljen modtager økonomisk støtte fra Statens Museumsnævn.

Med venlig hilsen

Tove Engelhardt Mathiassen
Museumsinspektør, cand. phil.
Sekretær for de danske museers dragtpulje